

ГЕОГРАФІЧНІ НАУКИ

Корчинська Ж.М.

старший викладач,

Ужгородський національний університет

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ЧИСЕЛЬНОСТІ В ПЕРІОД 2007-2019 РР. ТА СТАТЕВО-ВІКОВИЙ СКЛАД НАСЕЛЕННЯ ВІНОГРАДІВСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Станом на 1 січня 2020 року чисельність наявного населення Виноградівського району становила 120795 осіб, постійного – 120882 осіб [2]. Територія Виноградівського району займає площу близько 696,8 км². Щільність населення становить 173,7 осіб/км². Середня щільність населення у Закарпатській області нижча – 98,5 осіб/км² [1, с. 14]. Це пояснюється географічним положенням та сприятливими природними умовами території району, а саме: низовинним рельєфом, сприятливим кліматом, водозабезпеченістю, високою розораністю території та ін. Історично Виноградівський район є одним із найдавніше заселених територій в області. Але в районі зараз спостерігаються ті ж самі тенденції щодо демографічних процесів, що і у Закарпатській області.

Якщо проаналізувати чисельність наявного населення по районах області, то Виноградівський район займає друге місце після Тячівського (175 тис. осіб), який є найбільшим за площею в області. Наступні позиції займають (в тис. осіб): Іршавський (100,3), Мукачівський (99,5), Хустський (95,2), і Рахівський (92,5) [2].

Наявне населення – це населення, яке на момент перепису знаходиться на даній території, враховуючи тимчасово відсутніх.

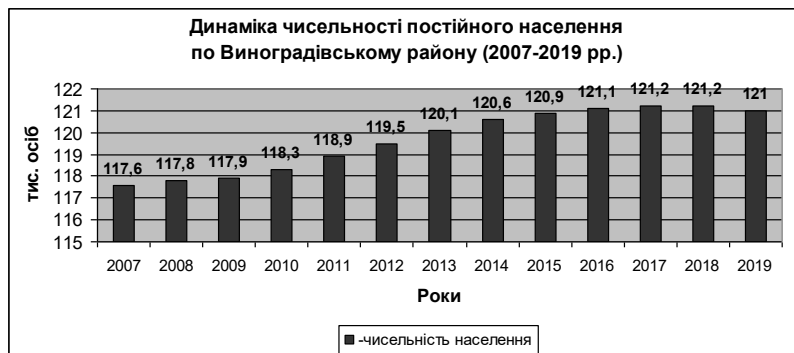
Аналізуючи рис. 1, видно, що чисельність наявного населення Виноградівського району в період 2007 – 2018 рр поступово збільшувалась з 117,5 до 121,1 тис. осіб, тобто на 3,7 тис.ос., а у 2019 – зменшилась на 195 ос. [1; 2].

Постійне населення – населення, яке постійно проживає на момент обліку на даній території враховуючи тимчасово відсутніх.

Рис. 1. Динаміка чисельності наявного населення Виноградівського району (2007-2019 рр.)

Джерело: розроблено автором за даними [1; 2; 3]

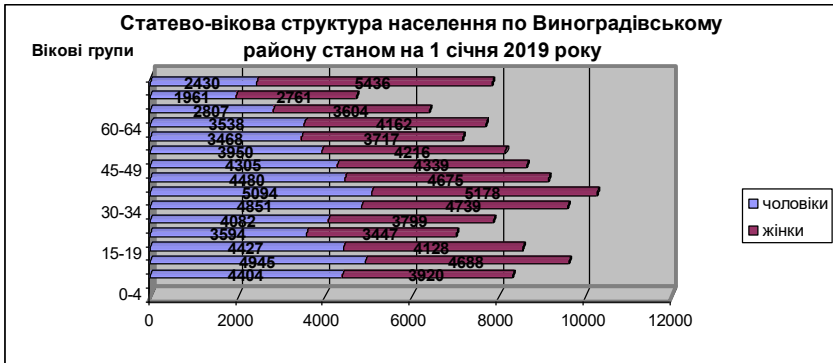
Рис. 2. Динаміка чисельності постійного населення Виноградівському району (2007-2019 рр.)

Джерело: розроблено автором за даними [1; 2; 3]

З рис. 2 видно, що чисельність постійного населення за період 2007-2018 років зростала з 117,6 до 121,2 тис. осіб, а у 2019 – зменшилася на 131 ос. [1; 2].

Частка міського населення Виноградівського району у 2018 році становила 38,3 тис. осіб (31,6%). До нього належить населення міста Виноградів, яке станом на 1 січня 2019 року складало 25 403 осіб [4], а також селищ міського типу Королево і Вилोक (близько 13 тис. осіб). Чисельність населення міста Виноградів зменшилася з 27,6 до 25,4 тис. осіб

протягом 2005-2018 років (на 2,2 тис. ос.) [4]. У Виноградівському районі, як і в області, переважає сільське населення і складає 82,9 тис. осіб (68,4%) [1, с. 15]. Його складає 47 сільських населених пунктів [1, с. 13].

Рис. 4. Статтєво-вікова структура населення Виноградівського району за 2018 рік

Джерело: розроблено автором за даними [1, с. 26]

З рис. 4. видно, що у Виноградівському районі чоловіче населення переважає жіноче у вікових групах до 30 років. У 2018 році хлопчиків народилося на 484 більше, ніж дівчаток. У всіх решта вікових групах переважає жіноче населення. Найбільше переважання жіночого населення спостерігається у віковій групі 70 і старше років (більше, як у 2 рази). Причиною є довша тривалість життя у жінок і більша смертність серед чоловіків [1, с. 26].

Щодо статтєвого складу населення Виноградівського району у 2018 році, то чисельність жінок переважає чисельність чоловіків – 62809 (52%) і 58336 (48%) відповідно (на 4473 ос.) [1, с. 16].

Таблиця 1

Чисельність постійного населення за статтєю та віком по Виноградівському району станом на 1 січня 2019 року

вік	обидві статтї	чоловіки	жінки
0-15 р.	27931	14526	13405
16-59 р.	74215	36612	37603
60 р. і старше	18999	7198	11801
Разом	121145	58336	62809

Джерело: розроблено автором за даними [1, с. 26]

Рис. 5. Вікова структура населення по Виноградівському району станом на 1 січня 2019 року

Джерело: розроблено автором за даними [1, с. 26]

Проаналізувавши демографічні показники чисельності наявного і постійного населення Виноградівського району з 2007 по 2018 роки, спостерігалася тенденція поступово зростання населення, що є позитивним явищем. Але в 2019 році чисельність населення скоротилася, що пов'язано із зменшенням народжуваності і природного приросту населення, а також збільшенням смертності і міграції в районі. Щодо статеві-вікового складу населення, то у Виноградівському районі переважають жінки по кількості і у віці понад 30 років.

Список використаних джерел:

1. Головне управління статистики у Закарпатській області. Закарпаття у демографічному вимірі у 2018 році. Статистичний збірник / Ужгород. – 2019. – 87 с.
2. Головне управління статистики у Закарпатській області. Статистична інформація. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uz.ukrstat.gov.ua/statinfo/dem/index.html>
3. Головне управління статистики у Закарпатській області. Закарпаття у демографічному вимірі у 2017 році. Статистичний збірник. – Ужгород, 2018. – 95 с.
4. Виноградівська міська рада. – Статистичні дані. – Дані Державної служби статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rada.vynogradiv.com.ua/%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%B4%D1%96%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D0%BC%D1%96%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96-%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D1%96/>